DEL DONATIU D'EN MIQUEL VENTURA

CATALOGACIÓ DE LES OBRES QUE CONSTITUEIXEN EL

FONS VENTURA

ERA vivint en les placideses de l'exercici d'un nominal càrreg de Bibliotecari d'aquest CENTRE, quan fa tres mesos vaig ésser sorprés per la presencia del munt de llibres de la primera remesa del donatiu Ventura. Més de 5.000 volums agombolats en caixes, munts, paquets i sacs, en mig de retaules, majoliques, armes, vestimentes, bronzes i mil altres andimaries antigues, sobrepatinat tot amb una polsina amb fetor de ranciesa que convidava a la aireació... feren el miracle de despertar-me com una mena de pietat instigadora de la bella acció de inventariar i col·locar en ordre tant de llibràm, i les ulteriors remeses que 'l bon amic Ventura ha anat fent portar de Madrid.

Avui que tenim posats per grups en provisionals prestatges prop de 6.000 volums, després de redactar l'oportuna cèdula de cada hu d'ells, sentim una satisfacció immensa que fa oblidar les hores esmersades en tan benedictina tasca, mercès a la que hem saborejat les primicies del coneixement de la vàlua del donatiu Ventura, no ja la numèrica, que de cop i volta fa doblar el contingent del Catàleg de nostra Biblioteca, sinó la intrínseca, la essencial, car entre aitals llibres hi ha veritables joies bibliòtiques, archimonuments dels primers temps de la impremta post xilogràfica; un veritable arsenal filològic que patentitza la predilecció d'estudis del donant; una nombrosa col·lecció de grafia catalana amb exemplars de tota època des de el gòtic del segle XVI fins a les produccions de nostres dies..... i en mig de tanta riquesa, veient-s'hi planar l'ànima d'En Ventura en forma de comentaris, crits d'alerta, notes, poètiques ironíes..... en el text, en les guardes, en les propies cobertes, fent ressaltar característiques de vàlua del llibre, i patentitzant ben sovint dos grans afectes de l'amic Ventura: la Filología i l'amor a nostra Catalunya.

Llegs en la matèria, hem seguit ordenant els llibres segons una arbitraria classificació imposada pel número en els primers centenars. Deixats de banda els Manuscrits i els tres grups de llibres dels segles XV, XVI i XVII, que seràn els darrers en inventariar-se, tenim i anem fomentant els grups següents: *Català, Llatí, Francès, Altres idiomes, Ciències, Filosofía, Història i Geografía, Medicina, Dret i Llegislació, Literatura i Vària.* Ademés, tenim separats elements de *Música, Estampes i Follets* que seràn oportunament cedulats.

En la cédula que 's redacta de cada exemplar s'hi anoten les següents característiques: matèria, autors i coautors, traductors, edició (1.ª, 2.ª, etz.; esmenada, corretgida, revisada, augmentada, estereotipa, veneta, hispana, etc.); volum, tom, llibre, tractat, tirada, impressió, format (ample i alt en centímetres, gruix pel número de pàgines de text); enquadernació (rústega, pergamí, tela, pasta); manca de pàgines, dedicatoria i peu d'impremta (lloc i any).

Es amb aquestes Cèdules que serà fet el Catàleg de consulta, es-a-dir *Per matèries i per ordre alfabètic d'autors.* Sols serà trencada aquesta norma de catalogació, en favor dels llibres *Catalans* que faràn grup

de banda; els francesos, que per ser molt nombrosos formaràn sèrie compacta al final dels grups de *Matèries*, i els llatins dels segles XVI i XVII per formar lot important i tenir un marcat valor arqueològic, apart de la peculiar i simplista classificació de matèries de l'època.

Moltes de les Seccions del Catàleg seràn integrades per Sub-seccions : aixis, per exemple, la de Manuscrits formarà dos grups: Manuscrits antics (segles XII a XVIII) i Manuscrits moderns (segles XIX i XX); la de Filología, contindrà els grups de Diccionaris, de Gramàtiques, de Tractats especials, de Fonètica, etz. Demés s'haurà de posar com a sub-grup d'aquí el de les obres escrites en signes no llatins. N'hi ha una bona colecció de impresos en alemany, rus, grec, aràbic, hebreu, siriac, sanskrit, bengalí, i xinés. En les Seccions de Literatura, Història, Medicina, etz. ocorrerà el mateix.

La classificació adoptada serà la següent:

1. *Manuscrits.*—Manuscrits antics, Manuscrits moderns.
2. *Incunables i llibres gòtics del XVI.*
3. *Llibres llatins del XVII i XVIII.*
4. *Llibres en català.*—Literatura, Altra matèria.
5. *Agricultura.*
6. *Belles Arts* (plàstiques). — Pintura, Esculptura, Gravat.
7. *Bibliografía.*—Catàlegs, Tractats.
8. *Ciències Exactes.* — Aritmètica, Algebra, Geometría.
9. *Ciències Naturals.*—Geología, Botànica, Zoología.
10. *Dret.*—Tractats, Col·leccions legislatives.
11. *Enginyería, Arts i Oficis.*
12. *Filología.* — Diccionaris, Gramàtiques, Fonètica, Ortografía, Altres tractats, Obres escrites en signes no llatins.
13. *Filosofía.* — Metafísica, Psicología, Moral, Història de la Filosofía.
14. *Física.*
15. *Follets i Revistes.*
16. *Geografía i Viatges.*
17. *Història.* — Universal, D'Espanya, D'altres països, Monografíes.
18. *Literatura.* — Tractats de Literatura, Història de Literatura, Obres literaries, Poesía, Noveles, Teatre.
19. *Medicina.* — Higiene, Veterinària, Farmacia, Cirurgía.
20. *Milicia.*—Artillería, Infantería.
21. *Música.*
22. *Pedagogía i Paidología.*
23. *Política i Sociología.*
24. *Química.*
25. *Religió.*—Biblies, Evangelis, Obres de devoció.
26. *Vària.*—Jocs, Sports, etz., (obres no classificables en els grups anteriors).

Baix aquesta ordenació, adaptada a les característiques del lot de llibres integrants del FONS VENTURA, feta d'acord amb el filantròpic compatrici, serà, doncs, redactat el Catàleg, que és desig d'aquesta REVISTA el publicar-lo imprés.

Restarà després com a feina de professional la catalogació de cédules complertes en les que, ultra les dades de que havem fet esment, hi vagin remarcades les característiques de cada llibre, els detalls íntims, que diriem, les minucies de bibliòfil; es allí on han d'ésser posades de relleu aquelles explosions de gran amor a la Filología i a Catalunya que l'amic Ventura fa perpetuar en pàgines i cobertes dels seus estimats llibres, escrites a raig de sentiment i d'entusiasmes de joventut, de temps ja potser una miqueta llunyans en que ni sisquera en somnis podía pensar que aquells tresors de ses intimitats que anava acumulant en llibres i més llibres, havien de tenir per bell i adequat estoig Palau de la Cultura reusenca, bastit ara amb la munificencia i patriotisme d'un altre reusenc mereixedor del venerable nom de ciutadà honorable.

Allí en aquell Catàleg serà on podrà ésser justipreuat en son veritable valor l'altruisme de l'amic Ventura, en despendres, per a donar-lo al nostre CENTRE DE LECTURA, d'aquest bell tros de sa vida que amb les facilitats de sa riquesa de coneixements filològics ha qualificat de FONS VENTURA.

DR. PERE BARRUFET I PUIG.

BIBLIOTECARI DEL C. DE L.